

Urząd Miejski
ul. Kościuszki 27
89-650 Czersk

BURMISTRZ CZERSKA

ROCZNA ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY CZERSK ZA 2014 ROK

Czersk, kwiecień 2015 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
1.1.....	
Cel i podstawowe założenia analizy.....	3
1.2.....	
Uwarunkowania formalno–prawne.....	4
2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w roku 2014.....	5
2.1. Zmieszane odpady komunalne.....	6
2.2. Odpady zielone.....	6
2.3. Pozostałość z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania	7
2.4. Odpady ulegające biodegradacji zebrane selektywnie, nieprzekazane do składowania	8
2.5. Pozostałe odpady selektywnie zebrane	8
2.6. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji.....	8
3. Inwestycje związane z gospodarką odpadami zrealizowane w 2014 r. oraz potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na rok 2015 i dalsze lata	9
3.1. Inwestycje związane z gospodarką odpadami zrealizowane w 2014 r. na terenie Gminy Czersk.....	9
3.2. Rozbudowa i modernizacja RIPOK - Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór	13
3.3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na rok 2015 i kolejne lata	13
4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w 2014 r.	13
4.1. Koszty gospodarowania odpadami w 2014 roku.....	13
4.2. Planowany budżet Gminy Czersk na gospodarkę odpadami w 2015 r.	15
5. Liczba mieszkańców Gminy Czersk na dzień 31 grudnia 2014 r.	15
6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy w 2014 r. o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6 – 12.	15
7. Ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Czersk w 2014 r.	15
8. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania z terenu Gminy Czersk w roku 2014	17
9. Wnioski i rekomendacje w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi	17
Odpowiedzi na główne pytania analizy.....	18
10. Materiały wykorzystane	20

1. Wprowadzenie

1.1. Cel i podstawowe założenia analizy

Celem sporządzenia przedmiotowej analizy jest dokonanie oceny stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Czersk za rok 2014 oraz weryfikacja możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania ww. odpadami. Analiza ma dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Czersk.

Podstawowe założenia niniejszej analizy to weryfikacja niżej wymienionych zagadnień:

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w 2014 r.;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na 2015 r. i dalsze lata;
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w 2014 r.;
- liczba mieszkańców Gminy Czersk według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r.;
- liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli w 2014 r. umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12 ww. ustawy;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Czersk w 2014 r.;
- ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w 2014 r.;
- wnioski i rekomendacje.

Przedmiotowa analiza ma na celu podjęcie próby udzielenia odpowiedzi na niżej postawione pytania, sprawdzenie czy Gmina Czersk w zakresie gospodarki odpadami realizuje wszystkie wymogi zapisane w przepisach prawa dot. systemów postępowania z odpadami komunalnymi tj.:

1. Czy na terenie Gminy Czersk system gospodarki odpadami komunalnymi jest uszczelniony, tj. czy objęcie nim aktualnego kręgu podmiotów zapewnia prawidłową realizację obowiązków Gminy?
2. Czy na terenie Gminy Czersk prowadzone jest selektywne zbieranie odpadów komunalnych u „źródła”?
3. Ile wynosiła w 2014 r. masa odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowanie?
4. Czy na terenie Gminy Czersk wybudowano nowoczesne instalacje do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych w sposób inny niż składowanie odpadów?
5. Czy na terenie Gminy Czersk eliminuje się nielegalne składowiska odpadów?
6. Czy Gmina prowadzi w sposób właściwy monitoring postępowania z odpadami komunalnymi zarówno przez właścicieli nieruchomości, jak i prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości?

Odpowiedzi na ww. pytania zostaną zawarte we wnioskach i rekomendacjach przedmiotowej analizy.

1.2. Uwarunkowania formalno–prawne

Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy Czersk za 2014 r. została sporządzona zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi, w szczególności z art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. - Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 ze zm.).

Zakres przedmiotowej analizy częściowo pokrywa się ze sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzanymi przez Burmistrza, na podstawie art. 9q ust. 1 i 3 ww. ustawy, celem jego przedłożenia Marszałkowi Województwa Pomorskiego oraz Pomorskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Gdańsku w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego ona dotyczy.

Przy sporządzaniu niniejszej analizy opierano się również o następujące dokumenty strategiczne oraz opracowania:

- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018 przyjęty Uchwałą Nr 415/XX/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 czerwca 2012 roku;
- Krajowy plan gospodarki odpadami 2014 przyjęty uchwałą Nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010 r. w sprawie "Krajowego planu gospodarki odpadami 2014" (M. P. Nr 101, poz. 1183);
- Plan Gospodarki Odpadami Gminy Czersk na lata 2004 – 2007 z perspektywą na lata 2008 – 2011;
- „Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016”, przyjęta uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r.;
- sprawozdanie Burmistrza Czerska z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2014 r.;
- zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów za rok 2014 sporządzone przez ZZO „Nowy Dwór” Sp. z o.o.;
- plany inwestycyjne ZZO „Nowy Dwór” Sp. z o.o.

a także w oparciu o inne ustawy i akty wykonawcze dotyczące problematyki gospodarki odpadami, m.in.:

- ustawę z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. - Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 ze zm.).
- ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. - Dz. U. z 2013 r., poz. 21 ze zm.);
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. z 2009 r., Nr 79, poz. 666 ze zm.);
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (t. j. - Dz. U. z 2013 r., poz. 1155 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobów obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r., poz. 676);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno–biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1052);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 645);
- Uchwałą Nr XXXIII/260/13 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 listopada 2013 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku w Gminie Czersk ze zm.

2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w roku 2014

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości obowiązany jest do przekazywania odebranych od nich zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych bezpośrednio do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych.

Zgodnie z zasadą określoną w art. 20 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, nakazuje się również, aby odpady komunalne zmieszane, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, o ile są przeznaczone do składowania, a także odpady zielone, były przetwarzane na terenie regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone.

Z dniem 4 kwietnia 2013 r. nowo wybudowana instalacja w Nowym Dworze zyskała miano statusu Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych, zgodnie z Uchwałą Sejmiku Województwa Pomorskiego Nr 557/XXVII/13 z dnia 25 lutego 2013 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wykonania "Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018" i od tego momentu odpady z terenu Gminy Czersk przekazywane są do tej instalacji. Obsługuje ona Region Południowo – Zachodni Województwa Pomorskiego.

Zakład Zagospodarowania Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o.o. jest jedyną instalacją w Regionie, która ma status regionalnej instalacji i która jest w stanie w sposób mechaniczno–biologiczny przetwarzać wytworzone na terenie Gminy Czersk odpady. Jest to zgodne z obecnie obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno–biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1052).

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, wytworzone odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi a składowane powinny być wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe. Ponadto zgodnie z art. 105 ust. 1 tejże ustawy odpady przed ich umieszczeniem na składowisku poddaje się procesowi przekształcania fizycznego, chemicznego, termicznego lub biologicznego w celu między innymi ograniczenia zagrożenia dla środowiska, a także zmniejszenia objętości składowanych odpadów. W związku z powyższym, zgodnie ze znowelizowaną ustawą o odpadach, od roku 2013 cały strumień odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 – Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, powinien być przekazywany na sortownie odpadów, a następnie tylko frakcje z grupy 19 12 12 – Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11 nie nadające się do odzysku, powinny być przekazywane do składowania – jednak tylko na instalacje posiadające status RIPOK.

Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Nowym Dworze została wybudowana na potrzeby obsługi Regionu Południowo – Zachodniego, który skupia ok. 150 tys. mieszkańców, zamieszkujących takie gminy jak: Gmina Miejska Chojnice, Gmina Chojnice, Gmina Miejska Człuchów, Gmina Człuchów, Gmina Brusy, Gmina Czersk, Gmina Konarzyny, Gmina Debrzno, Gmina Czarne, Gmina Przechlewo, Gmina Koczala, Gmina Rzeczenica.

Instalacja jest w stanie zebrać, przetworzyć i zagospodarować 35 000 Mg odpadów komunalnych zmieszanych w roku oraz 17 500 Mg odpadów biodegradowalnych pochodzących z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów, a także czystych odpadów zielonych (m.in.: liście, gałęzie, trawa, słoma itp.). Analizie poddano strumień odpadów wytworzony na terenie Gminy Czersk, i który został skierowany do zakładu w Nowym Dworze.

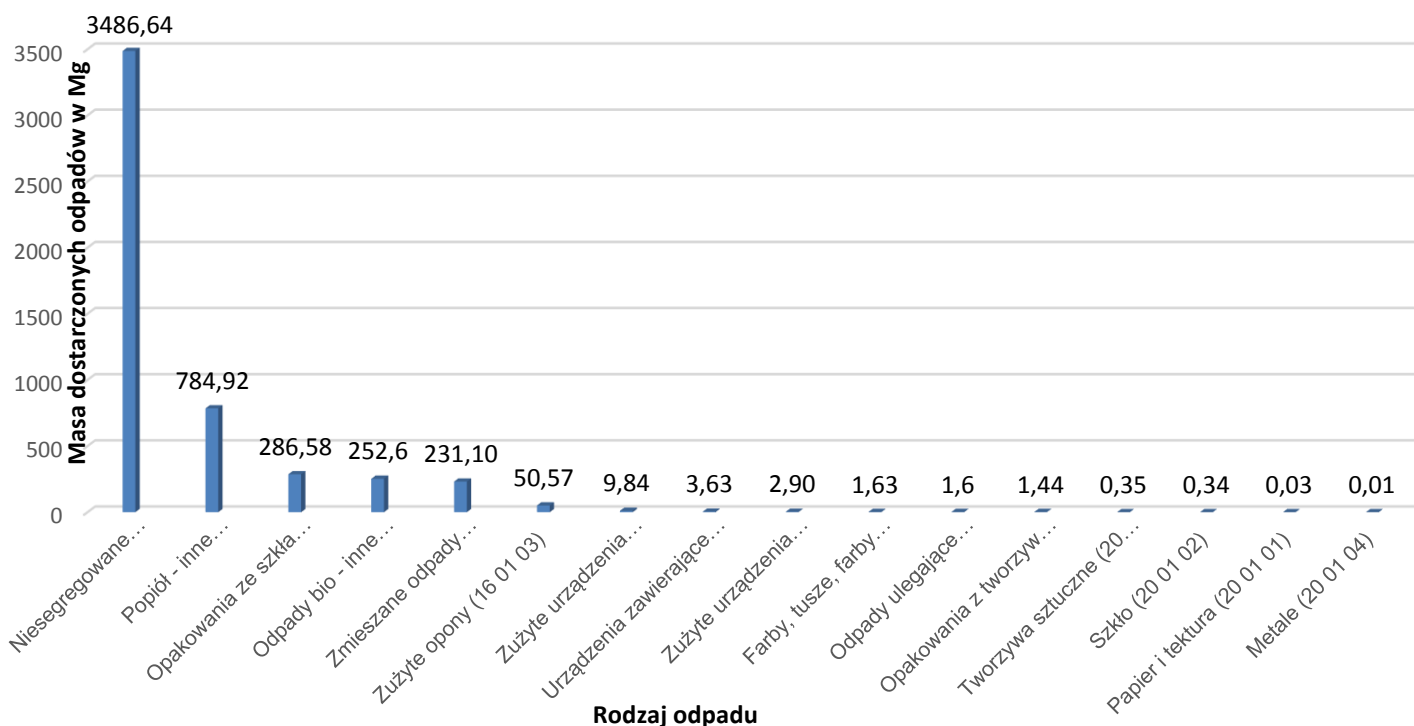
W roku 2014 do instalacji zarządzanych przez ZZO Nowy Dwór trafiło 5.179,83 Mg odpadów wytworzonych na terenie Gminy Czersk.

2.1. Zmieszane odpady komunalne

Frakcja ta o kodzie 20 03 01 w łącznej ilości 3486,64 Mg trafiła do Zakładu Zagospodarowania Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o.o. z terenu Gminy Czersk w 2014 r.

Poniższy wykres obrazuje masę zmieszanych odpadów komunalnych w porównaniu do masy pozostałych odpadów dostarczonych do ZZO Nowy Dwór sp. z o.o. w 2014 r.

Wykres nr 1. Ilość odpadów dostarczonych do ZZO Nowy Dwór sp. z o.o. w 2014 r. z podziałem na poszczególne kody odpadów.

Źródło: dane uzyskane z ZZO Nowy Dwór Sp. z o.o.

Z powyższego wykresu wynika, iż dominujący udział w masie odpadów oddanych do ZZO Nowy Dwór sp. z o.o. stanowią zmieszane odpady komunalne. Kolejnymi kategoriami pod względem ilości dostarczonych odpadów są odpady o kodzie 20 01 99 – inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny, obejmujące popioły i odpady biodegradowalne oraz opakowania ze szkła i zmieszane odpady opakowaniowe.

2.2. Odpady zielone

Odpady zielone to głównie odpady z grupy 20 02 01 – Odpady ulegające biodegradacji oraz 20 01 99 – Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (bio). Te dwie frakcje w 2014 r. zostały w całości przyjęte przez instalację w Nowym Dworze w łącznej ilości 254,2 Mg. Są to odpady ulegające biodegradacji zebrane selektywnie, nieprzekazane do składowania.

Tabela nr 1. Ilość odpadów zielonych przyjęta przez RIPOK w Nowym Dworze.

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość (Mg)	Metoda zagospodarowania
1.	20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny - bioodpady	252,6	R3 – Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)
2.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1,6	R12 – Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11 załącznika nr 1 do ustawy o odpadach
Razem			254,2	

Źródło: dane uzyskane z ZZO Nowy Dwór Sp. z o.o.

Gmina Czersk ograniczyła w 2014 r. masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania do 35,37 %, wobec 50 % określonych Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów. Oznacza to, że osiągnięty wynik jest o wiele korzystniejszy, niż wymagają tego aktualne przepisy prawa.

Należy jednak pamiętać, że Gmina Czersk jest terenem, gdzie dominuje głównie produkcja rolna i w związku z tym nie należy spodziewać się znacznych ilości odpadów biodegradowalnych pochodzących z jej terenu, które będą trafiały do instalacji w Nowym Dworze. Znaczna część tego typu odpadów jest i będzie dalej zagospodarowana przez mieszkańców gminy we własnym zakresie i na swoje potrzeby.

2.3. Pozostałość z sortowania odpadów komunalnych przeznaczona do składowania

Pozostałość z sortowania odpadów komunalnych przeznaczoną do składowania stanowią odpady o kodzie 19 12 12 – Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11. Odpady ten powstają w instalacjach w wyniku mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. W instalacji RIPOK Nowy Dwór, ze względów technologicznych, odpad o kodzie 19 12 12 powstaje w dwóch miejscach. Pierwsze miejsce to odsianie frakcji o wielkości 0 – 80 mm na sicie, a drugie miejsce to pozostałości po sortowaniu odpadów komunalnych (frakcja powyżej 80 mm) i pozostałości po sortowaniu zmieszanych odpadów opakowaniowych. Frakcja odsiana na sicie o wielkości 0 – 80 mm jest kierowana do kompostowni w celu ustabilizowania, z kolei odpady pozostałe po sortowaniu odpadów komunalnych są unieszkodliwiane poprzez składowanie na kwaterze balastu.

Zgodnie z uzyskanymi danymi za 2014 r. udział Gminy Czersk we frakcji 0 – 80 mm poddanej stabilizacji w procesie kompostowania, wydzielonej ze strumienia odpadów komunalnych, wyniósł 2.093,24 Mg. Odpad ten spełnił wymagania, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1052), co jest dowodem prawidłowo dobranej technologii do zagospodarowania odpadów biodegradowalnych.

Udział Gminy Czersk w przekazanej do unieszkodliwienia frakcji powyżej 80 mm stanowi 1.317,41 Mg. Odpad ten zawiera frakcję ulegającą biodegradacji nie poddaną procesom stabilizacji biologicznej.

2.4. Odpady ulegające biodegradacji zebrane selektywnie, nieprzekazane do składowania

Jak już wyżej opisano, w 2014 r. do instalacji w Nowym Dworze w sposób selektywny trafiło łącznie 1,6 Mg odpadów ulegających biodegradacji zebranych selektywnie, nieprzekazanych do składowania. Zaklasyfikowano je pod kodem 20 02 01 – Odpady ulegające biodegradacji. Cała dostarczona ilość została poddana procesowi R12, czyli wymianie odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11 załącznika nr 1 do ustawy o odpadach.

2.5. Pozostałe odpady selektywnie zebrane

Pozostałe odpady zebrane selektywnie reprezentowane są głównie przez grupy odpadów o następujących kodach głównych: 15, 16, 17, 20. Szczegółowe zestawienie kodów odpadów oraz ich ilości znajduje się w rozdziale 7.

2.6. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji

Nawiązując do art. 3b oraz 3c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach poniżej przedstawiono szczegółową analizę uzyskanych przez Gminę Czersk poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji.

Nowa dyrektywa ramowa o odpadach za jeden ze swoich priorytetowych celów uznaje stworzenie „społeczeństwa recyklingu” co, poza oczywistą koniecznością prowadzenia bardzo szerokich działań informacyjnych, wymaga stworzenia odpowiednich struktur organizacyjnych i logistycznych, pozwalających na wyodrębnienie z odpadów komunalnych określonych strumieni odpadów i kierowanie ich do systemów odzysku, w pierwszym rzędzie recyklingu.

W związku z tym dyrektywa 2008/98 nakłada na państwa członkowskie obowiązek podejmowania środków na rzecz promowania wysokiej jakości recyklingu i wszędzie tam, gdzie jest to stosowne i możliwe z technicznego, środowiskowego i gospodarczego punktu widzenia, organizowania w tym celu systemów selektywnej zbiórki, tak aby spełnić niezbędne normy jakości dla właściwych sektorów recyklingu.

Dyrektywa zakłada, iż do roku 2015 selektywna zbiórka odpadów będzie obowiązywać przynajmniej w odniesieniu do papieru, metalu, plastiku i szkła. Zatem państwa członkowskie powinny w konsekwencji, podjąć wszelkie niezbędne środki służące realizacji następujących celów:

- do 2020 r. przygotowanie do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, plastik i szkło z gospodarstw domowych i w miarę możliwości innego pochodzenia, pod warunkiem że te strumienie odpadów są podobne do odpadów z gospodarstw domowych, zostanie zwiększone wagowo do minimum 50%;
- do 2020 r. przygotowanie do ponownego wykorzystania, recyklingu i innych sposobów odzyskiwania materiałów, w tym wypełnianie wyrobisk, gdzie odpady zastępują inne materiały, w odniesieniu do innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, z wyjątkiem materiału występującego w stanie naturalnym zgodnie z definicją zawartą w kategorii 17 05 04 europejskiego katalogu odpadów, zostanie zwiększone wagowo do minimum 70%.

Poza tym należy również do 2020 r. osiągnąć 35% poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w stosunku do roku 1995.

Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji na terenie Gminy Czersk przedstawiają się następująco:

Tabela nr 2. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji na terenie Gminy Czersk w 2014 r.

Lp.	Wymagane do osiągnięcia poziomy wg Rozporządzeń*	Wskaźnik z Rozporządzeń	Osiągnięty przez Gminę wskaźnik
1.	osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	50,00 %	35,37%
2.	poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru gminy	14,00 %	35,12 %
3.	poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych z odebranych z obszaru gminy odpadów komunalnych	38,00 %	8,1 %

* Dotyczy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobów obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r., poz. 676) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 645).

Źródło: Roczne sprawozdanie Burmistrza Czerska z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi

Ww. wskaźniki uzyskano przy objęciu odbiorem odpadów komunalnych 4.939 właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Czersk oraz mieszkańców w liczbie 21.181 (według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r.).

Wskaźniki, które zostały zamieszczone w powyższej tabeli są przekazane przez Gminę Czersk, która licząc poszczególne poziomy odzysku i recyklingu opierała się o dane kwartalne przekazywane przez firmy zajmujące się odbiorem odpadów z jej terenu w okresie całego 2014 r. Wymagane wskaźniki zostały przez Gminę Czersk częściowo osiągnięte, co w dalszej perspektywie czasowej pozwala optymistycznie spojrzeć na gospodarowanie odpadami na terenie Gminy. Należy skupić działania w celu niwelacji niekorzystnej wartości wskaźnika osiągniętego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

3. Inwestycje związane z gospodarką odpadami zrealizowane w 2014 r. oraz potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na rok 2015 i dalsze lata

3.1. Inwestycje związane z gospodarką odpadami zrealizowane w 2014 r. na terenie Gminy Czersk

Rok objęty przedmiotową analizą, to pierwszy pełny rok kalendarzowy, w którym Gmina Czersk realizowała obowiązki prowadzenia nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Od 1 lipca 2013 r. Gmina objęła wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych na jej terenie zorganizowanym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Realizowano zadania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi tworzonego we współpracy z myślą o wszystkich gminach powiatu chojnickiego i człuchowskiego, które podpisały Porozumienie Komunalne o wspólnym prowadzeniu racjonalnej gospodarki odpadami.

Wprowadzany w 2013 r. na terenie Gminy Czersk nowy system gospodarki odpadami komunalnymi (o którym mówi Uchwała Nr XXV/206/13 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług, w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian

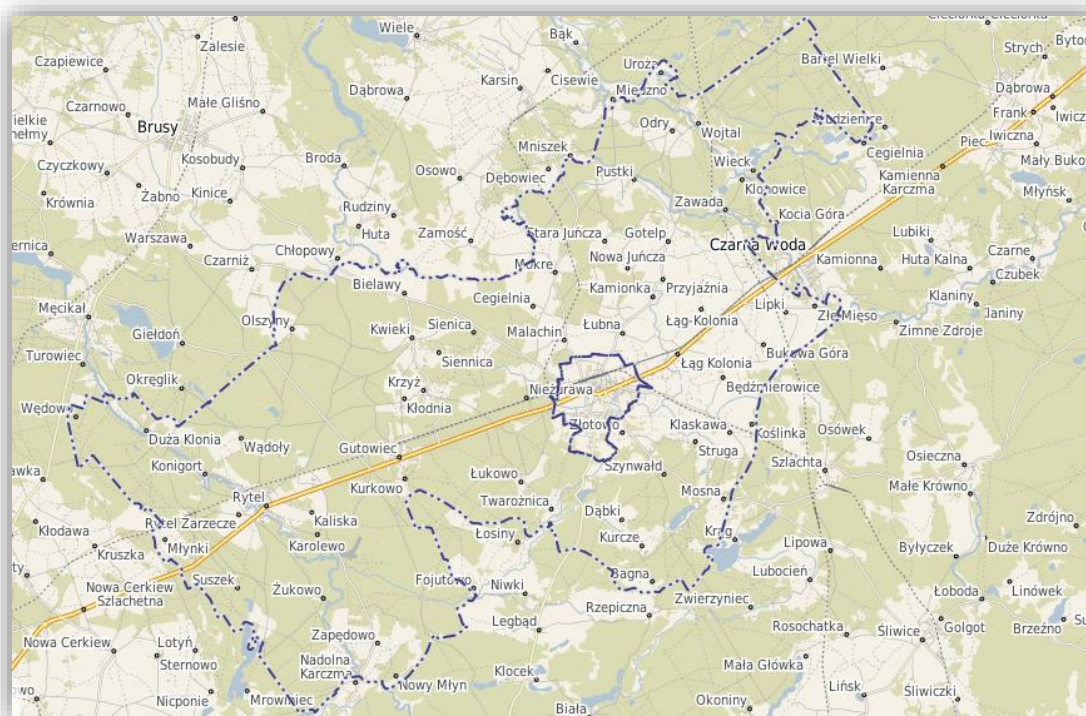
za uiszczaną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi) wiązał się z ustaleniem opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, tj. miesięcznej opłaty uiszczanej przez właścicieli nieruchomości na rzecz Gminy, która w zamian rozpoczęła odbieranie od właścicieli nieruchomości każdą wytworzoną przez nich ilość odpadów komunalnych zmieszanych oraz zbieranych w sposób selektywny (zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Czersk). Przez selektywne zbieranie odpadów należy rozumieć gromadzenie odpadów w pojemnikach lub workach z podziałem na kolory: żółty - papier, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, zielony - szkło, brązowy - komunalne odpady zielone ulegające biodegradacji i popioły, czarny lub szary - komunalne odpady zmieszane.

Rozstrzygnięcie przetargu nieograniczonego na odbieranie od właścicieli nieruchomości odpadów komunalnych i transport do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Nowym Dworze na okres od 1 lipca 2013 r. do 31 grudnia 2014 r. doprowadziło do wyłonienia firmy SITA POMORZE Sp. z o.o. z siedzibą w Kościerzynie (następnie pod nazwą SITA PÓŁNOC Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku). Postępowanie to dotyczyło jednego sektora, na który składał się obszar całej Gminy. Obszar objęty zamówieniem oznaczony jest na Rycinie nr 1. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie danych na temat liczby nieruchomości obsługiwanych przez wyłonioną firmę w poszczególnych kwartałach okresu objętego analizą.

Tabela nr 3. Liczba nieruchomości objętych zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych w 2014 r.

Kwartał	Liczba nieruchomości objętych zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych w 2014 r.
I kwartał	4482
II kwartał	4592
III kwartał	4625
IV kwartał	4551

Rycina nr 1. Teren Gminy Czersk objęty odbieraniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych

Źródło: <http://czersk.e-mapa.net>.

Gmina Czersk zawarła również umowę nr WO-272-25/2013 z dnia 1 lipca 2013 r. z Zakładem Zagospodarowania Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o.o. na przyjmowanie odpadów komunalnych zmieszanych oraz umowę nr WO-272-1/63/2013 z dnia 1 lipca 2013 r. na przyjmowanie odpadów zbieranych selektywnie z terenu gminy. Umowy obowiązywały do 31 grudnia 2014 r.

Ww. umowy określają postępowanie z odpadami komunalnymi wytworzonymi na terenie Gminy Czersk, a w szczególności:

- zagospodarowanie przyjętych od operatora z terenu Gminy Czersk odpadów w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o. o.;
- zagospodarowanie odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, pozwoleniem zintegrowanym, decyzjami administracyjnymi, wpisami do rejestru, wpisami do rejestru działalności regulowanej w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi;
- dostarczanie przez operatora/przewoźnika działającego na terenie gminy odpadów innych niż obojętne i niebezpieczne w tym zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, odpadów selektywnie zbieranych.

Liczbę właścicieli nieruchomości, którzy zawarli indywidualne umowy na odbiór odpadów z firmami wpisanymi do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Czerska ilustruje poniższa tabela.

Tabela nr 4. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych w 2014 r.

Kwartał	Liczba właścicieli nieruchomości, którzy zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych w 2014 r.
I kwartał	298
II kwartał	314
III kwartał	306
IV kwartał	307

Źródło: dane własne Gminy.

Właściciele nieruchomości zamieszkałych w analizowanym roku byli obciążani przez Gminę Czersk opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Uchwałą Nr XXXIII/261/13 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 listopada 2013 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty; ustalono, iż opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi ponoszona będzie od gospodarstwa domowego z uwzględnieniem zróżnicowania stawki w zależności od liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość. Ustalono następujące miesięczne stawki opłaty za gospodarowanie odpadami odbieranymi od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy:

1. obniżoną stawkę opłaty w przypadku, gdy odpady komunalne są gromadzone w sposób selektywny w wysokości:
 - 11,00 zł od gospodarstwa domowego jednoosobowego,
 - 21,00 zł od gospodarstwa domowego dwuosobowego
 - 29,00 zł od gospodarstwa domowego trzyosobowego
 - 32,00 zł od gospodarstwa domowego czteroosobowego
 - 36,00 zł od gospodarstwa domowego pięcioosobowego lub większego.
2. stawkę podstawową w przypadku, gdy odpady komunalne nie są gromadzone w sposób selektywny, w wysokości:
 - 17,00 zł od gospodarstwa domowego jednoosobowego
 - 32,00 zł od gospodarstwa domowego dwuosobowego
 - 44,00 zł od gospodarstwa domowego trzyosobowego
 - 48,00 zł od gospodarstwa domowego czteroosobowego
 - 54,00 zł od gospodarstwa domowego pięcioosobowego lub większego.

Oplaty w analizowanym roku byly wnoszone z dolu, do 15-go dnia kazdego miesiaca za poprzedni miesiac kalendarzowy.

Zgodnie z ustawa z dnia 13 wrzesnia 1996 r. o utrzymaniu czystosci i porzadku w gminach oraz Uchwala nr XXXIII/262/13 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 listopada 2013 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokosci opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi skladanej przez wlascicieli nieruchomosci, na ktorych zamieszkują mieszkancy, polozonych w Gminie Czersk zobowiazano mieszkancow w terminie do 31 stycznia 2014 r. do zlozenia deklaracji o wysokosci opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Ponadto deklaracje nalezalo zlozyc w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na nieruchomosci pierwszego mieszkancy oraz w ciagu 14 dni od dnia, w ktorym nastapily zmiany w danych okreslonych w deklaracji. Liczba zlozonych deklaracji w 2014 r. wyniosla 4770, z czego ok. 87 % gospodarstw domowych zadeklarowalo selektywny sposob gromadzenia odpadow.

Rekultywacja zamkniętych składowisk odpadów komunalnych

W 2014 r. Gmina Czersk jako jeden z partnerow uczestniczyła w projekcie pn. „Rekultywacja 15 składowisk odpadów komunalnych zlokalizowanych na obszarze dzialania Zakladu Zagospodarowania Odpadów w Nowym Dworze”. Gmina doczekala sie realizacji inwestycji majacej na celu przeprowadzenie rekultywacji nieczynnego od wielu lat składowiska odpadów w Czersku przy ul. Lukowskiej oraz zamkniętego w ubieglym roku składowiska odpadów w Niezurawie. Przedsiwzięcie bylo realizowane dzięki wsparciu z Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013. Projekt mial charakter partnerski i prowadzony byl jednoczesnie na 15 składowiskach odpadów komunalnych zlokalizowanych na obszarze dzialania Zakladu Zagospodarowania Odpadów w Nowym Dworze. Partnerami projektu byly samorzady z Powiatu Chojnickiego i Powiatu Człuchowskiego: Gmina Chojnice, Gmina Miejska Chojnice, Gmina Brusy, Gmina Konarzyny, Gmina Debrno, Gmina Człuchów, Gmina Miejska Człuchów, Gmina Czarne, Gmina Przechlewo i Gmina Czersk. Wykonawca inwestycji w przypadku obu składowisk zlokalizowanych na terenie Gminy Czersk bylo Przedsiębiorstwo Budowlano Usługowo Handlowe TERBUD Marian Drozdziel z Drzonowa. Wartość rekultywacji technicznej i biologicznej obu składowisk wyniosla prawie 1,4 mln zł. Zgodnie z umowa inwestycja zostala przeprowadzona w 2014 r. Byla ona konsekwencja konieczności zamknięcia dotychczas eksploatowanych składowisk oraz ich rekultywacji, czyli dzialan zmierzajacych do odtworzenia starych lub stworzenia nowych walorow uzytkowych terenu zajętego przez składowiska. Obowiazek rekultywacji wynikał bezposrednio z przepisow prawa ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony srodowiska. Zakończenie rzeczowe projektu mialo miejsce w 2015 r. Wklad własny Gminy Czersk w calosc projektu wyniosl 436,449,08 zł.

Punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych

Na mocy Uchwały Nr XXXI/254/13 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 pazdziernika 2013 r. Gmina Czersk powierzyla Zakladowi Usług Komunalnych sp. z o. o. w Czersku zadanie utworzenia i prowadzenia punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK). W 2014 r. przygotowano projekt budowlany, kosztorys inwestorski oraz wystapiono o pozwolenie na budowe Punktu. PSZOK zostanie wybudowany w Czersku na terenie nalezajacym do Zakladu Usług Komunalnych sp. z o.o. (dzialka nr 318 pol. w obrębie ewidencyjnym Zlotowo), w sasiedztwie istniejacej Oczyszczalni Ściekow w Czersku. Dotychczas mieszkancy Gminy Czersk mogli korzystac ze stacjonarnego punktu zlokalizowanego w siedzibie RIPOK w Nowym Dworze oraz z punktow mobilnych czynnych w Czersku. Zgodnie z art. 3 ust. 6 ustawy o utrzymaniu czystosci i porzadku w gminach do obowiazkow gmin nalezy tworzenie punktow selektywnego zbierania odpadów komunalnych „w sposob zapewniajacy latwy dostep dla wszystkich mieszkancow gminy, ktore zapewniaja przyjmowanie co najmniej takich odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zuzyte baterie i akumulatory, zuzyty sprzet elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zuzyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiorkowe stanowiace odpady komunalne (...).” Z uwagi na duza odleglosc od dotychczas funkcjonujacego PSZOK-u stacjonarnego (ok. 43 km) oraz koniecznosc zapewnienia odbioru wszystkich kategorii odpadów, spozród wymienionych w ustawie, inwestycja polegajaca na wybudowaniu ww. punktu jest w pelni uzasadniona. Planowany termin realizacji zadania ustalono na lipiec 2015 r.

3.2. Rozbudowa i modernizacja RIPOK – Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór

Działania Zakładu Zagospodarowania Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o.o. zmierzają w kierunku zwiększenia poziomu odzysku, recyklingu, możliwości obniżenia kosztów eksploatacyjnych powodują, iż mimo że instalacja jest nowo wybudowana już teraz powstaje koncepcja rozbudowy i modernizacji zakładu. Planowane przedsięwzięcia mają na celu nie tylko zagospodarowanie odpadów bezproduktywnie składowanych na kwaterze, ale również optymalizację wszystkich etapów procesów w planowanych instalacjach.

W 2014 r. Spółka nabyła na własność grunty, na których zlokalizowano siedzibę Zakładu. Inwestycje w majątek trwały objęły ponadto:

- zakup samochodu ciężarowego typu hakowiec,
- zakup samochodu ciężarowego – śmieciarki,
- modernizację hali sortowni odpadów oraz budynku socjalno-administracyjnego.

Planowane inwestycje to między innymi przedsięwzięcia mające na celu zagospodarowanie odpadów, które z uwagi na wysoką kaloryczność nie mogą być składowane od 2016 r. na kwaterze deponowania odpadów. Jeżeli Spółka nie zrealizuje inwestycji w tym zakresie zmuszona będzie do odsprzedaży tej frakcji energetycznej. Ponadto główne założenia inwestycyjne Spółki koncentrować się będą w najbliższych latach na budowie i uruchomieniu drugiej linii sortowniczej, budowie nowej kompostowni oraz wiaty na surowce wtórne.

3.3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na rok 2015 i dalsze lata.

Potrzeby inwestycyjne dla Gminy Czersk na rok 2015 i kolejne lata dotyczą przede wszystkim:

- utworzenia stacjonarnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów przez ZUK sp. z o.o. w Czersku,
- realizacji systemu selektywnego zbierania odpadów, któremu sprzyjać ma zwiększenie częstotliwości odbioru odpadów obejmujących papier, tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe,
- rozbudowy i modernizacji ZZO Nowy Dwór;
- zakończenia realizacji projektu rekultywacji dwóch składowisk na terenie Gminy,
- zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminach.

4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w 2014 r.

4.1. Koszty gospodarowania odpadami w 2014 roku

Wydatki Gminy Czersk poniesione na organizację systemu gospodarowania odpadami w 2014 r. sięgnęły kwoty 1.741.898,07 zł.

Dominujący udział w kosztach związanych z gospodarką odpadami poniesionymi przez Gminę Czersk w 2014 r. miały odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców.

Pozostałe wydatki dotyczą przede wszystkim kampanii informacyjnej (głównie w zakresie praw i obowiązków właścicieli nieruchomości w związku z art. 13 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw), odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, prowadzenia punktu selektywnej zbiórki odpadami komunalnymi, obsługi administracyjnej systemu (w tym dystrybucji materiałów informacyjnych przez sołtysów), druku deklaracji i ulotek informacyjnych, kampanii informacyjnej i ogłoszeń w prasie, zwrotu kosztów poniesionych przez mieszkańców na wykonania zastępcze.

W 2014 r. koszty systemu gospodarowania odpadami w Gminie Czersk przedstawiały się następująco:

Tabela nr 5. Zestawienie kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2014 r.

Lp.	Zadanie	Poniesiony koszt w 2014 r.
1.	Zagospodarowanie odpadów komunalnych – faktycznie poniesione wydatki na zagospodarowanie w ZZO Nowy Dwór sp. z o.o. odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości, które zamieszkują mieszkańcy Gminy Czersk.	789.864,04 zł
2.	Odbieranie odpadów komunalnych na podstawie zawartej umowy z firmą SITA POŁNOC sp. z o.o. – umowa na okres od 1.07.2013 do 31.12.2014 na łączną kwotę 1.157.993,28 zł brutto, ryczałt miesięczny w wysokości 64.332,96 zł brutto.	771.995,52 zł
3.	Utrzymanie punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych – umowy: - Punkt stacjonarny w ZZO Nowy Dwór sp. z o.o. oraz mobilny punkt czynny w ostatnią sobotę miesiąca na parkingu przy ul. Kościuszki, - Punkt mobilny czynny w ZUK sp. z o.o. w Czersku w każdą środę i piątek.	103.680,00 zł
4.	Obsługa administracyjna systemu	74.909,59 zł
5.	Kampania informacyjna i ogłoszenia w prasie	3.112,88zł
6.	Zwrot kosztów poniesionych przez mieszkańców na „wykonanie zastępcze” w przypadku niewypełnienia obowiązków przez firmę zajmującą się odbiorem odpadów komunalnych	336,07 zł
Razem:		1.741.898,07 zł

Źródło: opracowanie własne

Wraz z objęciem zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi gmina przejęła szereg obowiązków, wśród których kluczowe to odbiór i zagospodarowanie odpadów oraz osiągnięcie określonych poziomów odzysku i recyklingu wraz z ograniczeniem masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko. Zgodnie z art. 6 r ust. od 2 do 2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach „z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu,
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, mogą być wykorzystane także na wyposażenie, zgodnie z regulaminem, nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.”

4.2. Planowany budżet Gminy Czersk na gospodarkę odpadami w 2015 r.

Gmina Czersk na gospodarkę odpadami na rok 2015 w budżecie zarezerwowała kwotę w wysokości 2.381.610,00 zł, w tym:

- ok. 836.900,00 zł zagospodarowanie odpadów,
- 1.331.527,79 zł - odbieranie odpadów z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy,
- 103.680,00 zł - utrzymanie PSZOK-ów,
- 500,00 zł - wykonanie zastępcze,
- 9.000,00 zł - ogłoszenia w prasie dot. systemu gospodarowania odpadami oraz wydruki materiałów informacyjnych dla mieszkańców,
- 100.000,00 zł - obsługę administracyjną oraz dystrybucję materiałów dla mieszkańców.

5. Liczba mieszkańców Gminy Czersk na dzień 31 grudnia 2014 r.

Liczba mieszkańców Gminy Czersk na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosła 21.181.

6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy w 2014 r. o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6 – 12.

Zgodnie z rocznym sprawozdaniem Burmistrza miasta i gminy Czersk z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi brak jest danych dotyczących liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych oraz na pozbywanie się nieczystości ciekłych w 2014 r.

7. Ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Czersk w 2014 r.

W myśl ustawy o odpadach, odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Do zakładu w Nowym Dworze z terenu Gminy Czersk dostarczono 3.486,64 Mg odpadów z grupy 20 03 01 – Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (na podstawie danych uzyskanych od ZZO). Odpady te poddano procesowi odzysku w sortowni odpadów komunalnych zakładu, metodą R12 – wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11.

Ponadto do RIPOK-u w Nowym Dworze trafiły też odpady o kodach z grup 20, 17, 16 i 15. Poniżej zostaną wymienione pozostałe odpady komunalne, które trafiły w 2014 roku do instalacji w Nowym Dworze. Są to zarówno odpady oddawane do RIPOK-u przez operatora działającego na terenie gminy (wyłonionego w drodze przetargu przez Gminę Czersk – w 2014 r. była to firma SITA PÓŁNOC sp. z o.o.), odpady dostarczone do punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz pozostałe odpady, które dostarczyły firmy prowadzące działalność gospodarczą na terenie Gminy, wpisane do Rejestru działalności regulowanej prowadzonej przez Burmistrza Czerska.

W zestawieniu uwzględniono również odpady wytworzone w instalacjach zakładu w Nowym Dworze w wyniku przetwarzania odpadów z grupy 20 03 01 – niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

Tabela nr 6. Zestawienie rodzajów i ilości odpadów odebranych i zebranych z terenu Gminy Czersk na podstawie danych pochodzących od podmiotów wpisanych do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Czerska.

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa odpadów odebranych od mieszkańców [Mg]	Masa odpadów zebranych od mieszkańców przez Gminny i Mobilny PSZOK prowadzony przez „ZZO Nowy Dwór” [Mg]	Masa odpadów zebranych od mieszkańców przez Mobilny PSZOK prowadzony przez ZUK Sp. z o.o. [Mg]
1.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	1,4	-	-
2.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	231,0	-	-
3.	15 01 07	Opakowania ze szkła	286,4	-	-
4.	16 01 03	Zużyte opony	44,1	4,7	1,9
5.	16 01 19	Tworzywa sztuczne	8,4	-	-
6.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	-	0,6	-
7.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	-	0,1	-
8.	17 02 03	Tworzywa sztuczne	-	0,1	-
9.	17 03 80	Odpadowa papa	-	5,7	-
10.	17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	-	0,1	-
11.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	10,2	7,4	-
12.	20 01 02	Szkło	-	0,3	-
13.	20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,1	-	-
14.	20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	3,6	-	-
15.	20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	-	0,1	1,5
16.	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	8,0	0,2	1,7
17.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,9	0,2	-
18.	20 01 39	Tworzywa sztuczne	2,1	0,2	0,1
19.	20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – popioły	785,6	-	-
20.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	58,6	1,6	5,5

Źródło: Roczne sprawozdanie Burmistrza Czerska z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi

8. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu Gminy Czersk w roku 2014.

W 2014 r. żadne spośród odebranych z terenu Gminy Czersk zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych nie zostały przeznaczone do składowania. Jedynie pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12 powstałe po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych, które nie spełniły wymagań Rozporządzenia Ministra Środowiska wydanego na podstawie art. 14 ust. 10 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach zostały przekazane do składowania w ilości 1.317,41 Mg.

Prawidłowe funkcjonowanie instalacji w Nowym Dworze pozwoliło całkowicie wyeliminować ze składowania odpady ulegające biodegradacji oraz zmieszane odpady komunalne, które w 2014 r. w ogóle nie trafiły do składowania i w całości zostały podane procesowi R12, czyli wymianie odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11 załącznika nr 1 do ustawy o odpadach.

9. Wnioski i rekomendacje w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

Pomimo osiągnięcia ustawowych poziomów odzysku za rok 2014 w dwóch z trzech wskaźników: poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania i poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych; papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru gminy, które wynosiły odpowiednio 35,37 % oraz 35,12%. należałoby się skupić na potencjalnej możliwości braku uzyskania wymaganych wskaźników w następnych latach, ponieważ z biegiem lat wskaźniki będą co raz bardziej wymagające.

Należy zatem rozważyć wielkość i skład strumienia odpadu trafiającego do RIPOK-u. Jest on uzależniony od poniższych czynników:

- rodzaj przetargu – odbieranie/odbieranie i zagospodarowanie,
- objęcie systemem nieruchomości niezamieszkałych,
- kontrola strumienia odpadów,
- system selektywnego zbierania,
- wielkość regionu,
- ilość i rodzaj instalacji w regionie,
- transport odpadów poza region.

Wszystkie wymienione czynniki powinny być kontrolowane i nadzorowane przez gminy tworzące Regionalną Instalację Przetwarzania Odpadów Komunalnych. Stałe czynniki to wielkość regionu i ilość oraz rodzaj instalacji w regionie.

W tym punkcie dokonano wstępnej próby oceny początków funkcjonowania systemu w Gminie Czersk. Poniżej zamieszczono tabelaryczne zestawienie podstawowych danych dotyczących systemu gospodarowania odpadami na terenie Gminy Czersk.

Tabela nr 7. Podstawowe dane dotyczące gospodarowania odpadami na terenie Gminy Czersk w 2014 r.

Lp.	Czynnik	Gmina Czersk
1.	liczba mieszkańców	21.181
2.	liczba złożonych deklaracji	4.770
3.	liczba PSZOK-ów	2
4.	masa odebranych odpadów o kodzie 20 03 01 [Mg]	3.486,64 Mg

Źródło: opracowanie własne

Gmina Czersk to gmina miejsko-wiejska, z dominującą rozproszoną zabudową jednorodzinną, za wyjątkiem miasta Czersk, gdzie również występuje zwarta zabudowa jedno- i wielorodzinna. Największe skupiska ludności stanowią, poza miastem, miejscowości Rytel i Łąg.

Analizując ilość odpadów pochodzących z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy Gminy Czersk, dostarczanych do RIPOK ZZO Nowy Dwór w poszczególnych kwartałach należy zwrócić uwagę na spadek masy zmieszanych odpadów komunalnych w ostatnim kwartale roku z jednoczesnym zauważalnym wzrostem masy oddawanych do instalacji popiołów.

Tabela nr 8. Zestawienie dostarczanych odpadów odebranych z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy Gminy Czersk w kolejnych kwartałach 2014 r.

Kod odpadu	20 03 01	15 01 06	15 01 07	20 01 99 P	20 01 99 B	20 03 07	20 01 36	20 01 23	20 01 35	16 01 03
Kwartał										
I kwartał	784,1	53,1	62,4	294,4	8,4	25,9	1,9	1,8	2,3	14
II kwartał	770,7	60,5	67,4	-	164,6	-	-	-	-	-
III kwartał	751,3	47,9	62,7	102,8	79	32,3	-	1,8	5,6	30
IV kwartał	586,7	60,7	71,6	388,2	0,6	-	-	-	-	-

Źródło: opracowanie własne

Należy rozważyć możliwość podniesienia opłaty za niesegregowane odpady tak, aby większy procent właścicieli nieruchomości zdecydował się na segregowanie odpadów, które powinno być docelowo obowiązkiem mieszkańców. Ustawa o odpadach narzuca na wytwórcę odpadów, a tym jest również każdy właściciel nieruchomości, selektywne gromadzenie wytwarzanych odpadów. Dlatego opłata za odbieranie odpadów zmieszanych powinna mieć charakter sankcyjny. Do pilnych zadań Gminy należy także kontrola systemu strumienia odpadów a to oznacza zaostrzenie kontroli firm odbierających odpady. Składane przez nich kwartalnie sprawozdania powinny być analizowane na bieżąco tak aby można było korygować nieprawidłowości w trakcie roku kalendarzowego a nie dopiero po analizie zestawień rocznych.

Warto też zauważyć, że kontrole gmin przeprowadzone w drugim półroczu 2013 r. w Polsce przez Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska wskazywały na zbyt małą ilość kontroli wykonywanych przez urzędy w stosunku do firm wywozowych oraz właścicieli nieruchomości. Zakres kontroli obejmował przestrzeganie przez gminy przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Kontrolą objęto 10% gmin czyli 283 gminy oraz 10 związków międzygminnych, w tym 25% to gminy miejskie, 45% gminy wiejskie i 33% gminy miejsko – wiejskie.

Odpowiedzi na główne pytania analizy

W celach i podstawowych założeniach niniejszej analizy postawiono kilka pytań, na które odpowiedzi udzielić ma przedmiotowe opracowanie. I tak:

1. Czy na terenie Gminy Czersk system gospodarki odpadami komunalnymi jest uszczelniony, tj. czy objęcie nim aktualnego kręgu podmiotów zapewnia prawidłową realizację obowiązków Gminy?

Jak każde nowe przedsięwzięcie, wprowadzane w życie tak i nowy system gospodarowania odpadami wymaga pewnych dopracowań. Po 1,5 roku jego działania widać, że system należy uszczelnąć i pracować nad wdrożeniem takich rozwiązań, aby wszystkie podmioty nim objęte we właściwy sposób postępowały z odpadami. Należy dostosować system do zmieniających się przepisów, tj. objąć nim również domki letniskowe i inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, jak również stworzyć bazę przedsiębiorców, którzy powinni posiadać podpisane umowy na wywóz odpadów z podmiotami wpisanymi do Rejestru

działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Czerska. Bieżąca kontrola ww. podmiotów stanowi kolejne zadanie sprzyjające uszczelnianiu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Czy na terenie Gminy Czersk prowadzone jest selektywne zbieranie odpadów komunalnych u „źródła”?

Na dzień 31 grudnia 2014 r. około 87 % właścicieli nieruchomości zadeklarowało zbieranie odpadów w sposób selektywny. Z tego około 5 % to gospodarstwa domowe, co do których toczyły się postępowania administracyjne zmierzające do ustalenia obowiązku opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które wstępnie określiły chęć segregacji odpadów komunalnych. Po zakończeniu ww. postępowań udział właścicieli nieruchomości, którzy nie segregują odpadów komunalnych powinien spaść z 13 % do około 8 %.

Jest to istotne z punktu widzenia utrzymania odpowiednich wskaźników nałożonych na Gminę przez przepisy prawa. Niemniej jednak należy bacznie obserwować i monitorować jakość selektywnej zbiórki u źródła: czy faktycznie mieszkańcy wykonują swoje obowiązki zgodnie ze złożonymi deklaracjami.

3. Ile wynosiła w 2014 r. masa odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowanie?

Wg danych posiadanych przez RIPOK Nowy Dwór tego rodzaju odpad w ogóle nie został przekazany do składowania na kwaterze odpadów. Ilość, która została zebrana została w całości poddana innym procesom, co zostało opisane w punkcie 2.2 niniejszego opracowania. Z kolei odpady ulegające biodegradacji pochodzące ze strumienia odpadów komunalnych zmieszanych zostały wydzielone w procesie mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów a także trafiły do kompostowni i zostały ustabilizowane, co w myśl obecnie obowiązujących przepisów prawa oznacza, że utraciły status odpadów biodegradowalnych nieszkodliwych na kwaterze. Szczegółowo opisano to w punkcie 2.3.

4. Czy na terenie Gminy Czersk wybudowano nowoczesne instalacje do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych w sposób inny niż składowanie odpadów?

Nie, instalacja obsługująca strumień odpadów pochodzących z terenu gminy Czersk jest zlokalizowana na terenie Gminy Chojnice. Taką instalację wybudowano i oddano do użytku w Nowym Dworze koło Angowic. Jest to Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych. Dysponuje technologią mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Odpady z terenu Gminy Czersk trafiają do niej zgodnie z rejonizacją określoną w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018.

5. Czy na terenie Gminy Czersk całkowicie eliminuje się nielegalne składowiska odpadów?

Obecnie nie stwierdzono nielegalnych składowisk odpadów na terenie Gminy Czersk. Obszar Gminy jest bieżąco monitorowany w tym zakresie. Ponadto Zakład Zagospodarowania Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o.o. również na swojej stronie internetowej udostępnił aplikację, w ramach której można zgłosić dzikie składowiska odpadów.

7. Czy Gmina prowadzi w sposób właściwy monitoring postępowania z odpadami komunalnymi zarówno przez właścicieli nieruchomości, jak i prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości?

System zarządzania gospodarowaniem odpadami na terenie gminy działa zaledwie od 1,5 roku. Trudno określić w sposób dokładny i jednoznaczny, czy Gmina właściwie prowadzi monitoring zarówno właścicieli nieruchomości i operatorów. Konieczne jest sprostanie nowym wyzwaniom oraz podjęcie działań, o których mowa w punkcie 1.

Wnioski:

- konieczne jest bieżące prowadzenie działań z zakresu edukacji ekologicznej, zwłaszcza dotyczących prawidłowej segregacji odpadów komunalnych „u źródła” w celu zmniejszenia ilości zmieszanych odpadów komunalnych;
- należy zwiększyć nadzór nad wdrożonym systemem, propozycję sposobu zwiększenia nadzoru zaproponowano w punkcie 9 (Odpowiedzi na główne pytania analizy);
- należy systematycznie weryfikować deklaracje złożone przez właścicieli nieruchomości oraz egzekwować sankcje za niestosowanie się do złożonych deklaracji;
- należy rozważyć możliwość podniesienia opłaty za niesegregowane odpady tak, aby większy procent właścicieli nieruchomości zdecydował się na segregowanie odpadów, które powinno być obowiązkiem mieszkańców; różnicowanie ceny w tym zakresie pełniło by rolę swego rodzaju bodźca, który miałby skłonić właścicieli nieruchomości w kierunku intensywniejszej i dokładniejszej segregacji wytwarzanych odpadów;
- zapewnienie pojemników do gromadzenia odpadów szklanych oraz odpadów z tworzyw sztucznych, papieru, metalu i opakowań wielomateriałowych oraz zwiększenie częstotliwości odbioru drugiej z wymienionych grup odpadów powinno zachęcić mieszkańców do dokładniejszej segregacji odpadów,
- Gmina Czersk powinna zintensyfikować kontrole systemu strumienia odpadów a to oznacza zaostrzenie kontroli działającego na jej terenie operatora zajmującego się odbieraniem odpadów od właścicieli nieruchomości; składane przez niego kwartalnie sprawozdania powinny być analizowane na bieżąco tak, aby można było korygować nieprawidłowości w trakcie roku kalendarzowego, a nie dopiero po analizie zestawień rocznych. W tym zakresie również wskazana byłoby podtrzymanie ścisłej współpracy z RIPOK Nowy Dwór w celu kontroli i weryfikacji tych sprawozdań;
- istotna jest również kontrola elektronicznego systemu umożliwiającego monitorowanie tzw. trasówek pojazdów działającego operatora oraz bieżące reagowanie w przypadku wykrycia nieprawidłowości, jak np. transportu odpadów poza region;
- należy także sprawdzić, czy właściciele nieruchomości posiadają wystarczające ilości pojemników, jak również czy pojemniki te zapewniają zgodne z obowiązującym regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy selektywne gromadzenie odpadów;
- należy zwrócić uwagę na to, czy pojemniki do gromadzenia odpadów są oznaczone we właściwy sposób;
- konieczne jest dokonanie zmian w Regulaminie utrzymania czystości i porządku w Gminie Czersk zwłaszcza poprzez dostosowanie jego zapisów do zmian ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, korektę częstotliwości odbioru odpadów komunalnych.

10. Materiały wykorzystane

- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018;
- Krajowy plan gospodarki odpadami 2014 przyjęty uchwałą nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010 r.;
- Plan Gospodarki Odpadami Gminy Czersk na lata 2004 – 2007 z perspektywą na lata 2008 – 2011;
- Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016, przyjęta uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r. a także o ustawy i akty wykonawcze dotyczące problematyki gospodarki odpadami;
- Sprawozdanie Burmistrza Czerska z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2013 r. i 2014 r.;
- Zbiornicze zestawienie danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów za rok 2014 opracowane przez ZZO „Nowy Dwór” Sp.z o.o.;
- Plany inwestycyjne ZZO „Nowy Dwór” Sp. z o.o.;

- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. - Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 ze zm.);
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. - Dz. U. z 2013 r., poz. 21 ze zm.);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. z 2009 r., Nr 79, poz. 666 ze zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (t. j. - Dz. U. z 2013 r., poz. 1155 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobów obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r., poz. 676);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1052);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 645);
- Uchwała Nr XXXIII/260/13 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 listopada 2013 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku w Gminie Czersk ze zm.